

KURJER WILEŃSKI

wraz z Kurjerem Wileńsko - Nowogródzkim

TRZECI MAJ

Gdy wmyślamy się w ten wielki fakt ustawy Trzeciego Maja, gdy się gani myślą w owe czasy, wiosny 1791-go roku, widzimy krzepiący obraz budzącego się narodu. Toć tak przecież jeszcze niedawno zalegała Polakę straszna ciemnota czasów saskich. Aż oto nagle „błysła trzecio majowa jutrzienka”. Oto prawie, że nagle, prawie że ni stąd ni zowąd, prawie, że sam przez się przychodzi nowy ład, przychodzi konstytucja, która łączy w sobie postępowość w najlepszym tego słowa znaczeniu z ówym mądrym realizmem, który umożliwia wprowadzenie jej w życie. Niestety, przyszła Targowica.

Przyszła Targowica. Odbrażawiacz gotówby odbrażawiać Konstytucję Trzeciego Maja twierdzeniem, że nie obowiązywała ona w pełni nigdy, że jest tylko faktem papierowej mądrości, że nie kształciła nigdy narodu ówym codziennym ujmowaniem w twarde ramy najwyższej ustawy pa-

stwowej, przed którą wszystko się się korzy.

Jest to twierdzenie niesłuszne. Wprowadzenie Konstytucja 3-go Maja istotnie nigdy nie regulowała w pełni życia państwowego, ale przez cały czas niewoli była symbolem praworządności i mocy własnego państwa. Wychowywała pokolenia w Polsce, uczyła ich marzyć o wolnej Polsce i o znaczeniu dobrego prawa.

Była symbolem i była przedmiotem gorącego uczucia miłości. Razem ze strun wiela

Buchnął dźwięk, jakby cała janczar-

owska kapela

Ozwała się dzwonkami, z z^{z} z

bębienki:

Bzumi „Polonez Trzeciego Maja...”

skoczne dźwięki

Radością oddychają, radością słuch

poją:

Dziewki chcą tańczyć, chłopcy w

miejscu nie dostoja

Lecz starców myśli z dźwiękiem w

przeszłość się uniosły,

W owe lata szczęśliwe, gdy senat i

posły

Po dniu Trzeciego Maja, w ratuszo-

wej sali,

Zgodzonego z narodem króla fetowali

Gdy przy tańcu śpiewano: Wiwat król

kochany!

Wiwat sejm, wiwat naród, wiwat

wszystkie stany.

Jako święto narodowe przyjęła

Polska wypadek zdawałoby się nie

efektowny, a w istocie jakże wielki i

widomy akt odrodzenia się narodu:

przyjęła Konstytucję 3-go Maja,

kłótnia przez cały ciąg niewoli była naj

głębszą wychowawczynią narodu:

przyjęła symbol odrodzenia, ładu,

szczęśliwego związku praw obywa

teńskich z silną władzą państwową;

przyjęła symbol miłości ojczyzny i

pracy dla ojczyzny.

Dlatego Trzeci Maj jest świętem

narodowym.

Wojska powstańcze coraz bliżej Bilbao

SALAMANKA. (Pat.) Główna kwatera powstańcza komunikuje, że na froncie aragońskim, na odcinku Teruel powstańcy posuwają się naprzód, natrafiając na bardzo słaby opór. Na froncie baskijskim wojska powstańcze zajęły miejscowości: Bermeo, Mundaca, Pedernales, Altamira i Vista Alegre. Przeciwnik porzucił wielką ilość materiału wojennego, zaś w wyniku przeciwuderzenia, mającego na celu odbicie m. Bermeo — wojska rządowe poniosły ciężkie straty. Na zachód od szosy, wiodącej z Guernica do Durango, powstańcy zajęli podczas natarcia miejscowości: Terland, Orborloas, Ajuria, Burdarias i San Pedro. Wojska rządowe stały walczyć opór na wzgórzach w pobliżu tych miejscowości, lecz zostały zepchnięte i są ścigane. Do wojsk powstańcza stale zgłaszają się dezercjerzy z orami rządowej. Na froncie baskijskim przeszło na stronę wojsk powstańczych 40 uzbrojonych milicjantów, zaś na froncie asturyjskim porucznik, trzech kaprali i 10 milicjantów. Na odcinkach Kordoby i Grenady wojska powstańcze zadały ciężkie straty przeciwnikowi, który usiłował nacierać.

Pancernik „España” natknął się na minę?

SALAMANKA. (Pat.) Agencja Havasa donosi: Generalny sztab armii powstańczej wydał dziś rano w sprawie zatonięcia na morzu kontabryjskim pancernika „España” następujący komunikat: Rozgłoszenie rządowe puszczają w świat fantastyczne historie na temat bombardowania przez samoloty narych okrętów na morzu kontabryjskim. Zatonięcie „Españy” należy przypisać jedynie przypadkowi. Pancernik natknął się na olbrzymią minę, założoną przez powstańców w wejściu do portu Santander. Wypadek zdarzył się w chwili, gdy „España” ścigał angielski statek handlowy, który nie usiłował wzywania do zatrzymania się. W chwili rozgrywania się akcji nie było w pobliżu żadnego okrętu ani samolotu rządowego. Ewakuacja pancernika odbyła się w największym porządku.

Kronika telegraficzna

— **LOTNIK RUMUNSKI KSIĄŻE CANTA CUZENE,** który wczoraj wczorazem o godz. 9.00 m. 30 wystartował z lotniska Hatfield (Anglia) i zamierzał pobić rekord na dystans do Londynu — Kapitan. wyśladał o godzinie 2 m. 58 w Algierze na skutek defektu w motorze. Książę Cantacuzine wystartował z Algieru do dalszego lotu o godz. 7 m. 38.

— **Z POWODU GĘSTEJ MGŁY** zderzyły się na morzu północnym statek jugosłowiański „Plavnik” (213 ton) i statek angielski „Alecto” (900 ton). O godz. 1 z rana „Alecto” zatonił. Trzech ludzi z załogi uratowano. Uginających szczegółów brakuje.

Samoloty powstańcze nad Bilbao

PARYŻ. (Pat.) Havas donosi z Bilbao, że 6 powstańczych samolotów bombardujących, eskortowanych przez liczne samoloty myśliwskie, latało nad Bilbao i okolice. Nad miastem samoloty zrzucały kilka bomb. Jest 2 zabitych i wielu rannych.

PARYŻ. (Pat.) Havas donosi z Guernica: Wczoraj wczorazem wojska powstańcze zbliżyły się do latarni morskiej na

przyłąku Machichaco. Przylądek ten panuje nad dościami do zatoki Bilbao.

PARYŻ. (Pat.) Havas donosi z Vitoria (po stronie powstańców), że zajęte m. Bermeo jest nadzwyczaj ważne pod względem wojskowym. Jest to miejscowość portowa, która odgrywała wielką rolę w zapatrywaniu Bilbao i której zdobycie może stanowić o zdolności dalszej obrony stolicy basków.

200 bomb na Madryt

MADRYT. (Pat.) Wczoraj artyleria powstańcza intensywnie bombardowała stolicę. Na ulicach miasta wybuchło około 200 pocisków. Jest 20 zabitych i wielu

rannych, których dokładnej liczby dotychczas nie stwierdzono. Pomimo bombardowania tramwaje i samochody kursowały. Natomiast ludność opuściła ulice.

Strzały na ul. Miłej w Warszawie 1 osoba zabita, 6 rannych

1 maja w Warszawie o godz. 10 z miejsc zbieżek przy ul. Zamenhofa 5, Mylna 7, Przejazd 9 i Przejazd 13 — ruszył nieleczny pochód Bundu ze sztandarami i transparentami, zdążając wyznaczoną trasą na pl. Muranowski. O godz. 11.30 przy zbiegu ul. Miłej i Smoczej grupa 6 mężczyzn w czasie przemarszu ostatnich czwórek tego pochodu otworzyła do tłumu o głośno rewolwerowo. Powstała panika. Napastnicy rzucili petardę i zbiegli w stronę Woli. Z tłumu zostali ranni: 43-letnia Fajga Juwan (Smocza Nr. 39) rana postrzałowa czoła, lewej ręki i nogi, 17-letni Luzer Nusenburg (Ni ska 16) rana postrzałowa prawego ramienia, Hersz Dromolewski, lat 43

(Smocza 65) — przestrelone lewe oko, 8-letni German Perelmutter (Muranowska 34) rana postrzałowa lewego barku i głowy, 59-letni Abram Engelber (Smocza 50), rana postrzałowa lewej łopatką, 6-letnia Haba Nagmann (Sochaczewska 8) rana postrzałowa prawej ręki i ramienia. Wszyscy oni zostali przewiezieni do szpitala na Czystem.

Jedna z kul ugodziła w głowę stojącego z matką w bramie domu 5-letniego Abrahama Szelkiera (Smocza 57) zablajając go na miejscu. Matka dziecka dostala pomieszczenia zmysłów i została przewieziona do szpitala Jana Bożego.

Wyniki wyborów w Japonii

TOKIO. (Pat.) Agencja donosi i podaje przewidywane rezultaty wyborów. Partia Menso uzyskała 152 mandatów, Seikai — 138, szowakai — 16, socjaliści — 32, liga narodowa — 7, tohakai — 10, niezależni 19. Inne partie — 5. Główną cechą charakterystyczną wyborów jest wzrost mandatów socjalistów. W samym Tokio socjaliści uzyskali 8 mandatów. W siedmiu obwodach wyborczych Tokio socjaliści uzyskali 172.807 głosów. Minseitō 282.030 głosów, seikai — 203.967 głosów. W Osaka socjaliści uzyskali 137.220 głosów, minseitō — 179.162, seikai — 85.231, na 31 mandatów w Tokio 11 zdobyło minseitō, tracąc 5, socjaliści 8, zyskując 3, seikai 8, zyskując 1, partia niezależna 4, zyskując 2.

TOKIO. (Pat.) Definitywne wyniki wyborów: Partie skrajnie prawicowe: „Tohokai” 11 mandatów +2 w porównaniu z poprzednimi wyborami), „Kokumin Domei” 11 mandatów (—1), różne drobne ugrupowania prawicowe 8 mandatów (—10). Partia rządowa „Szowakai” 19 mandatów (—6), partie opozycyjne: „Minseitō” 179 mandatów (—26), „Seikukai” 175 mandatów (—4). Partie lewicowe: Socjaliści 37 mandatów (+16), lista robotniczo-chłopska (komuniści) 1 mandat, niezależni lewicowcy 25 mandatów (+21).

Organizacja sekcji zespołów w OZN

WARSZAWA. (Pat.) Dowiadujemy się, że zgodnie z tymczasowym regulaminem organizacji miejskiej Obozu Zjednoczenia Narodowego przedkładamy i oddziałów organizacji miejskiej przystąpią w najbliższym czasie do powoływania sekcji i zespołów.

Sekcje mają być pomocniczymi organami pracy prezydiów. Uchwały i wnioski sekcji będą nabrały mocy obowiązującej dopiero w postaci postanowień i zarządzeń prezydiów. Ilość i charakter powoływanych do życia sekcji będzie uwarunkowany istotnymi potrzebami. W centrall zostały powołane do życia następujące sekcje: polityczna, gospodarcza, społeczna, pracy, wolnych zawodów i kulturalno-oświatowa. Na czele poszczególnych sekcji przy oddziałach będzie stał jeden z członków prezydiów okręgu lub oddziału.

Dla wykonania konkretnych prac pre

zydiów oddziałów powołuje z pośród członków O. Z. N. zespół. Zespół OZN jest grupą ludzi, wyznających poglądy, zawarte w deklaracji ideowo-politycznej OZN i realizujących wspólnym wysiłkiem cel, dla którego zespół został powołany. Zespół jest więc niejaką funkcją sekcji i ma za zadanie wprowadzenie w czyn planów, opracowanych przez sekcję. Zespół obejmuje nie więcej niż 20 członków. Na czele zespołu stoi kierownik mianowany przez prezydium oddziału. Kontrolę prac sekcji i zespołów wykonuje prezydium oddziału.

Nad grupą zespołów czuwa z ramienia prezydium wyznaczony członek prezydiów, odpowiedzialny za pracę swojej grupy. Jej dyspozycyjność i wartość ideową. Na jego wniosek prezydium powołuje zespoły pracy realizacyjnej, mianuje i odwołuje kierowników zespołów.

1.200.000.000 deficytu

Budżet Paryża i departamentu Sekwany

PARYŻ. (Pat.) Ostatnie obrady rady miejskiej miasta Paryża, jak również rady generalnej departamentu Sekwany dotyczyły poważnych trudności finansowych, przed którymi stanęła stolica Francji oraz cały okręg podmiejski, objęty granicami departamentu Sekwany.

Sprawozdawca budżetowy Paryża wykażił na posiedzeniu rady miejskiej, iż budżet stolicy zamyka się deficytem, sięgającym wysokości 1.200.000.000 frs., wywołanym przede wszystkim nowym ustawodawstwem społecznym, a głównie 40-godzinnym tygodniem pracy. Celem zlikwidowania tego deficytu konieczne jest powiększenie wszystkich podatków miejskich. Charakterystycznym jest, iż nadzwyczajne środki finansowe zaproponowane radzie generalnej przez prefekta departamentu Sekwany w porozumieniu z radą dem spotkały się z opozycją komunistów,

wchodzących w skład Frontu Ludowego, którzy chcą obarczyć odpowiedzialnością za niepopularne nowe ciężary finansowe przedstawieli ugrupowań umiarkowanych. Dla scharakteryzowania całokształtu gospodarki miejskiej należy zaznaczyć, iż nowa wielka pożyczka, wypuszczona przez miasto w ostatnich tygodniach będzie miała głównie na celu finansowanie robót publicznych, mających zatrudnić kilkadziesiąt tysięcy robotników, którym grozi utrata pracy po zakończeniu budowy wystawy. Nowa pożyczka bynajmniej nie jest przeznaczona na pokrycie rosnącego deficytu miejskiego, który będzie więc musiał być pokryty przez podwyższenie wszystkich opłat miejskich, a przede wszystkim taryf komunikacyjnych, t. j. biletów autobusowych i biletów kolejki podziemnej. Poza tym Paryż musi z nowej pożyczki zwrócić 800 milionów frs. pożyczonych ze skarbu.

Otwarcie Targów Poznańskich

POZNAŃ. (Pat.) Dnia 2 b. m. o godz. 9.30 otwarte zostały doroczne targi poznańskie. Otwarcia targów dokonał p. ministr przemysłu i handlu Antoni Roman, który przy tem wygłosił przemówienie.

Palestyna arabska nie będzie reprezentowana na koronacji

KAIR. (Pat.) Z Jeruzolimy donoszą, że Palestyna arabska nie będzie reprezentowana na koronacji króla Jerzego VI. Wysoki komisarz już dawniej zapraszał Amina Abdula — Habi Beja, jedynego członka naczelnej rady z nominacji i Amin Bej skłonny był zaproponować przyjęcie. Ale pod naciskiem opinii publicznej wreszcie się rzekł, stwierdzając, ten powód w oświadczeniu prasowym, jakie wówczas ogłosił. Parę tygodni temu stało się wiadome, że Amin Bej jednak dał się namówić i jest zdecydowany jechać do Londynu. Gdy wszakże z kół nacjonalistycznych usłyszano, że Amin Bej jednak dał się namówić i jest zdecydowany jechać do Londynu. Gdy wszakże z kół nacjonalistycznych usłyszano, że Amin Bej jednak dał się namówić i jest zdecydowany jechać do Londynu. Gdy wszakże z kół nacjonalistycznych usłyszano, że Amin Bej jednak dał się namówić i jest zdecydowany jechać do Londynu.

Ślub ks. Windsoru z p. Simson odbędzie się w przyszłym tygodniu

PARYŻ. (Pat.) „Paris-Midi” donosi z Wiednia, że książę Windsor opuści dziś wieczór Saint Wolfgang, udając się do Francji. Do Paryża przybędzie on w poniedziałek po południu, gdzie zatrzyma się kilka godzin, po czym wyjedzie samochodem do zamku de Cande. Małżeństwo ks. Windsor z Wallis Warfield, była panią Simpson, odbędzie się — jak zapewniają — w początkach przyszłego tygodnia, najpóźniej we czwartek. Świadcami ślubu będą właściciele zamku de Cande p. p. Bodoux.

Von Neurath wyjechał do Rzymu

BERLIN. (Pat.) Minister spraw zagranicznych von Neurath wyjechał dzisiaj z oficjalną wizytą do Rzymu. Odwiedziny min. von Neuratha są re wizytą włoskiego ministra spr. zagr. Ciano, który jesienią ub. roku bawił w Berlinie. W Towarzystwie min. Neuratha wyjechał m. in. posłowie Aeschmann i Stieve oraz włoski ambasador Atto Lico.

Nowe prawo o neutralności podpisał Roosevelt

WASZYNGTON. (Pat.) Departament stanu komunikuje, że prezydent Roosevelt podpisał wczoraj wieczorem na pokładzie kontrotopedowca „Moffett” nowe prawo o neutralności. Prawo to, uchwalone we czwartek przez kongres, weszło w życie w sobotę o północy.

Strajk w Hollywood

HOLLYWOOD. (Pat.) W tutejszym przemysle filmowym wybuchł strajk przeszło 5.000 pracowników, należących do 4 związków zawodowych. Strajkują przede wszystkim malarze, rysownicy, fryzjerzy, charakteryzatorzy i personel pomocniczy. Przed wejściem do wytwórni filmowych ustawione są posterunki broniące wstępu pragnącym udać się do pracy. Nakręcanie filmów znajdujących się na warsztatach wytwórni uległo przerwie, co połącznie za sobą milionowe straty.

Książka Dymitrowa skonfiskowana

Książka Dymitrowa p. t. „Sytuacja wewnętrzna w ZSRR”, została przez biuro polityczne ZSRR skonfiskowana. Nakład 30.000 egz. został natychmiast z półk księgarskich wycofany i zniszczony. Powodem konfiskaty było ogólnie potraktowanie działalności politycznej Buchacina i Rykowa.

W dziesiątą rocznicę śmierci

Benedykta Woyczyńskiego

odbędzie się dnia 5 maja o godz. 8.30 r. nabożeństwo żałobne w kościele św. Anny, na które zapraszają wszystkich, którym pamięć zmarłego jest droga

ŻONA RODZINA I PRZYJACIELE

IX Ogólnopolski Zjazd Przysposobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju

W dniu 2 maja odbył się w Wilnie ogólnopolski IX walny zjazd delegetek organizacji Przysposobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju.

W OSTREJ BRAMIE.

Obrazy zjazdu poprzedziła uroczysta msza święta w Ostrej Bramie, którą odprawił ks. kapelan Śledziwski, który też wygłosił okolicznościowe podniosłe kazanie. Na mszę świętą przybyła pani prezydentowa Mościcka, wojewoda Bociński, przedstawiciele władz, wojska i organizacji oraz uczestnicy zjazdu ze sztan darami.

NA ROSSIE.

Bezpośrednio po nabożeństwie delegatki zjazdu z komendantką naczelną p. Stefaną Frotowiczową udały się na cmentarz Rossa, gdzie przy dźwiękach werbla złożyły wieńce, jeden od organizacji P. W. K., drugi od stowarzyszenia byłych strzelczyń z roku 1912-14. Podczas składania hołdu sercu Marszałka Piłsudskiego orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy i Brygadę.

OTWARCIE ZJAZDU.

O godz. 13 w sali przy ul. Dominikańskiej 15 nastąpiło otwarcie zjazdu. Zjazd otworzyła przewodnicząca zarządu naczelnego p. J. Michałowska, witając na wstępie przybyłych gości, p. prezydentową Mościcką, wojewodę Bocińskiego, delegatki ministerstwa W. R. i O. P. p. Adamczyk oraz innych przedstawicieli władz, wojska, duchowieństwa i organizacji. Zagajając zjazd przewodnicząca zarządu naczelnego p. Michałowska wygłosiła następujące przemówienie:

„Kiedy na ostatni nasz zjazd zebrałyśmy się w Krakowie — nikomu nie trzeba było tłumaczyć, dlaczego tam właśnie postanowiliśmy prowadzić nasze obrady. Nikomu nie trzeba było tłumaczyć, bo wspólna nam wszystkim była potrzeba złożenia hołdu Królowi Duchu Narodu Polskiego, potrzeba zebrania się przed tym naszym organizacyjnym rachunkiem sumienia i trumny Tego, którego idee znalazły odbicie w pracach naszej organizacji. Tam, w tej trumny, w podziemiach królewskich Waweli, szukałyśmy otuchy, oparcia, podniecia.

Po Krakowie dziś zaczynamy obrady nasze w Wilnie. I chyba tak samo tłumaczyć nie trzeba nam tego właśnie a nie innego miasta jest zbędne. Bo przecież to Wilno — to miłe miasto Marszałka; bo przecież tu na cmentarzu na Rossie, spoczywa obok serca Matki — serce Syna. Gdzież naszym sercem mogło być lepiej, niż tu — przy Jego Sercu!

Ale proszę mnie źle zrozumieć. Kiedy o sercu mówię, nie tkliwy i czasem rozhartowujący charakteru sentyment mam na myśli. Myślę o sercu jako o śledzisku uczuć najczulszych, ale i najwznioślejszych, najpotężniejszych. O sercu, które potrafi nietylko kochać, ale także burzyć krew, porywając do czynu, do wielkiej pracy, do wielkiego ofiarnego trudu. Bo takim właśnie było Jego Serce, bo takiego pokrzepienia u Tego Serca, tu, w Wilnie szukamy.

Za 10 dni wyblże znowu ta fatalna godzina wieczorna, która — jak dzwon pogrzebowy — powie nam, że to już dwa lata minęło od chwili, w której odszedł od nas Marszałek Piłsudski. W przededniu niemal tej rocznicy Organizacja Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju staje przed IX walnym zjazdem, by zdać sprawę ze swej działalności. A więc znowu rachunek sumienia, znowu przegład — daj Boże — niewielkich grzechów — daj Boże — większych od tych grzechów wysiłków ku dobrej służbie.

I dlatego właśnie, że dzień 2-gi maja jest tak niedaleki od dnia 12 maja — ten nasz rachunek sumienia powinien być tym twardszy i tym bardziej powodujący się jedną tylko myślą: czy idziemy drogą, którą narodoł wskazywał i po której naród wiodł ku chwale Józefa Piłsudskiego! Czy to, co zrobiliśmy, co robimy i co robimy w przyszłości zamierzamy, odpowiadamy wielkiemu testamentowi Wielkiego Marszałka!

Myślę, że taki sprawdzian dla naszych prac, takie kryterium naszych już dokonanych i dopiero zamierzonych przedsięwzięć wystarczy.

Podczas obrad naszych wypłynę zapewne wiele spraw i kwestii, które mogą być oświetlane i dyskutowane rozmawiając. Wiem jednak, że tym wszystkim oświetleniom i dyskusjom przewodzić będzie jedna myśl: myśl wiernego służby Państwu Polskiemu, myśl wiernego wypełnienia festamentu Marszałka Piłsudskiego. Wiem że tak będzie, bo inaczej być nie może.

W tym najgłębszym przekonaniu otwieram obrady IX Zjazdu Walnego Organizacji Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju.”

DEPESZE.

Po odczytaniu depeszy, jakie zjazd wysłał do Pana Prezydenta R. P., Pani Marszałkowej Piłsudskiej i Marszałka Śmigłego-Rydza, przewodnicząca zjazdu powołała do stołu przydziałnego 10 delegatek z następujących kół OKPW, to jest z Grudziądza, Gdyni, Chorzowa, Pionek, Kielca, Krakowa, Grodna, Lublina, Kałowie i Gniezna.

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU NACZELNEGO.

Z kolei pani Płodowska złożyła sprawozdanie zarządu naczelnego, omawiając szczegółowo sprawę nowego statutu organizacji oraz stosunku organizacji do życia ogólnopolskiego, przyczem m. in. powiedziała:

„Na tle życia ogólnopolskiego organizacja nasza żywo odczuwa i reaguje na wszelkie jego przejawy, wiążące się z naszą ideologią i służbą państwu, dla którego istniejemy — służąc na odcinku przysposobienia swych sił obronnych.

To też hasła Marszałka Śmigłego-Rydza — wzmocnienia pracy dla Polski, dla podniesienia Polski w całym, hasło konsolidacji, hasło intensyfikacji wszelkich wyzwoleń, by tę obronność wzmocnić w szybkim tempie — organizacja nasza uznaje za nakaz obowiązujący, stara się według swych możliwości wszelkimi siłami i dostępnymi środkami nakaz ten wykonać. I dalej... „Organizacja nasza, jako stowarzyszenie PW, podlegające rozkazom władz wojskowych — zaciągnęła akces do Obozu Zjednoczenia Naroduwego, uważając, że deklaracja płk. Koca jest wyrazem dążeń do realizacji haseł postawionych przed społeczeństwem polskim przez Marszałka Śmigłego-Rydza.”

PLAN PRAC NA NAJBLIŻSZA PRZYSZŁOŚĆ.

Następnie komendantką naczelną p. W. K. p. Stefaną Frotowiczową w dłuższym przemówieniu scharakteryzowała 9-letni dorobek organizacyjny oraz plan pracy na najbliższą przyszłość. Plan ten zawiera następujące punkty:

1) Ewentualność, jakie stwarza dla nas nowy statut organizacji łącznie z ewentualnymi zmianami, przewidywanymi ze strony ministerstwa W. R. i O. P., także

nam obok stawianych dotychczas w programie naszej pracy:

pracy na terenie młodzieży szkolnej, pracy wśród członkiń kół lokalnych oraz

pracy wśród kobiet niestowarzyszonych — objąć pracą młodzież szkolną w zakresie, na który zezwolił statut, to znaczy od lat 10 wwyż.

Bez względu na to, jakie formy i programy będą dla tej pracy ustanowione — jedno jest jasnym, że od głębokości i trwałości wpływów wychowawczych, jakie praca nasza zostawi na młodzieży gimnazjalnej — zależy będzie stosunek absolwentek szkół do zagadnień obrony Państwa oraz poczucie się jej do obowiązków w tym zakresie.

Pracę tę, wymagającą b. poważnego podejścia i gruntownego przygotowania — prowadzić będziemy stopniowo idąc od starszych do młodszych klas gimnazjalnych, zwiększając zasieg stopniowo — w miarę możliwości organizacyjnych.

2) Pogłębienie wpływów i wzmocnienie więzi organizacyjnych z młodzieżą powiatową, grupującą się w liceach, celem zapewnienia ciągłości p. w. po ukończeniu szkoły.

3) Przedłużenie okresu pracy wychowawczej i organizacyjnej na okres po szkole — przez położenie nacisku na pracę Drużyn Pracy Społecznej.

Ważność tego, tak zw. przez nas „Trzeciego” okresu szkolenia, podkreślała już na ostatnim walnym zjeździe Inspektor Włótkówna, ujmując go z punktu widzenia:

a) konieczności „sprawdzianu wyników pracy”,

b) „współdziałania „pewniaczka w pomnożeniu dzisiejszej pracy dla Polski”, „aktywnego stosunku do dzisiejszego Państwa”, dążenia do „odpracowania w stosunku do Państwa moralnego długu, do którego każda z nas się poczują za otrzymaną opiekę i pomoc w pracy p. w. k.”.

Potrzeby rozwijającej się pracy, o których mówiłam wyżej, jak również ogólna sytuacja finansowa Państwa — wysuwa jeszcze konieczność:

4) Podniesienia środków finansowych

Opieka nad dziećmi i młodzieżą

W odczuciu wzrastających potrzeb w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą, jak również w odczuciu konieczności rozszerzenia i pogłębienia akcji opiekuńczej — powstają organizacje opiekuńcze mające bardzo często te same cele i zadania, które jednak dzięki jednolitym metodom działania wzrastają siły społeczeństwa, rozdrabniają fun dusze, powodują niewspółmierne wzrastanie kosztów administracyjnych.

Konieczność skoordynowania działalności opiekuńczej nad dziećmi i młodzieżą na odcinku opieki otwartej oraz dążenie do scen traktowania na ten cel funduszy społecznych znalazła odbicie w szeregu dążeń ministwa opieki społecznej, zadaniem którego było przygotowanie terenu do ostatecznej koordynacji na tym odcinku życia społecznego.

Powołanie do życia okólnikiem ministra opieki społecznej z dnia 27 sierpnia 1936 r. komitetów opieki nad dziećmi i młodzieżą — zakończyło okres prac przygotowawczych a spręczywanie celów zadań i metod działania oraz zakreszenie terenu i działalności z opracowaniem szczegółowych instrukcyj pracę tę pchnęło naprzód.

W Instrukcji ministra opieki społecznej czytamy, iż naczelnym zadaniem komitetu be

Poświęcenie karetki T-wa Przeciwgruźliczego

W dniu 2 b. m. odbyło się poświęcenie karetki samochodowej z aparatem Roenigena Związku Przeciwgruźliczego powiatu wileńskiego-trockiego. Poświęcenia dokonał w Ostrej Bramie ks. Śledziwski.

Karetki ta, jako pierwsza w Polsce poradnia ruchoma przeciwgruźlicza, będzie miała duże znaczenie w walce z gruźlicą.

Organizacji, które umożliwiłyby opłacenie instruktorów na stanowiskach kierowniczych.

Dążenie do tego, obok zapewnienia jak najlepszych zastępów pracowniczo-bezinteresowanych — powinno być wspólnym wysiłkiem wszystkich ogniw organizacyjnych oraz wszystkich członkiń p. w. k.

Zadaniem ostatnim, stosunkowo w pracy naszej nowym, przybierającym w ostatnim okresie czasu kształt coraz bardziej realny, jest:

- 5) Nastawienie pracy na wiel—drogą:
 - a) rozszerzenia zasięgu propagandy na środowisko wiejskie tam, gdzie nie ma jeszcze żadnej pracy organizacyjnej,
 - b) szkolenie kadry przewodniczącej p. d. o. k. i w. f. k. na teren wsi,
 - c) pracy społecznej na tym terenie młodzieży naszych uczestniczek Drużyn Pracy Społecznej,
 - d) ściślego współdziałania i współpracy ze stowarzyszeniami pracującymi na wsiach.

Po przemówieniu komendantki naczelnej oficjalna część zjazdu została zakończona. Po przerwie obładowej rozpoczęły się obrady zjazdu oraz sprawozdania finansowe, komisji rewizyjnej i dyskusja nad sprawozdaniami.

Teatr Lutnia

Tancerka z Andaluzji

Na sobotniej premierze zapoznano publiczność wileńską z operetką Hugona Hirscha pod tym właśnie tytułem. Pod względem walorów muzycznych — szukać w niej wykracza ponad poziom banału. Wzajemny stosunek tekstu i muzyki pozostawia wiele do życzenia, bo właściwie najprostsze dialogi o braku służącej, o podaniu kawy mają oprawę muzyczną (zwłaszcza nieznośny jest dzięki temu początek I aktu).

Program nie podał ani autora adaptacji polskiej, ani reżysera. Dlaczego — nie wiadomo. A pod ich adresem właśnie należy skierować parę zarzutów.

Przed wszystkim — wstawki z aktualiami są dziwne nieporadne zarówno pod względem języka i monotonnych rymów, jak zwłaszcza poziomu dowcipów, pomimo że sięgnięto do sfery dowcipów politycznych, gdzie o dobry i złośliwy żart jest fak łatwo. W akcie II ma się ochotę przypuścić, iż obcego pióra jest i odsłona „naprawdę zębna. Domyślać się wolno, że chodziło o pokazanie baletu „Cieszyńskiego się niezmiernym powodzeniem. Tym razem wszakże poza duetem Marlowny i Ciesielskiego, którzy prezentują zawsze dobrą i szlachetną klasę, pokazano nam rzeczy słabe. Zwłaszcza „walc ekscentryczny”, w którym, jak nas objaśniły słowa tekstu — chodziło o pokazanie „defektowego zespołu, który dopłaca widzom za występ” — był naprawdę nieporadny. Zadziwił i niepokoił język: wolapük — polsko-rosyjsko-niemiecki, płaskość wiców. Czy nie stać było reżysera na skreślenie w tym względzie — wyszłyby całej szlucce na pożytek. Bo są w niej udatna pomysły i parę dobrze zrealizowanych scen, z komiczną sceną hiszpańskiego tańca na czele.

Na czoło wykonawców wysunęli się, jak zawsze, Kulczycka, Tatrzański, Wawrz kowicz. Kulczycka ma swój własny styl, reperuar minek i gestów, które się podobają publiczności.

W swej partii muzycznej miała parę bardzo udanie wyzyskanych momentów popisowych. Jej partnerami byli Wawrz kowicz i Tatrzański, obaj dający kreację na swoim zwykłym poziomie.

Można tu wspomnieć o włączeniu chóru do orkiestry, co dało dobry efekt, wreszcie wzmiankować też trzeba łongę Z. Czerniaka, które jest wstawką do tej operetki.

P. Imienińskiej trzeba zrobić zarzut, iż nie zdobyła się na dostosowanie swej aparacji do roli zgrzytliwej teściowej — feldfebla, wkonanie jej roli było przeło chybione. P. Kalinowska miała bardzo niktne znaczenie w tej sztuce, na czym zaważył także jej zaniedbany wygląd zewnętrzny. hhk.

W komitecie pomocy dzieciom i młodzieży. Krótki okres istnienia nie przeszkodził zgromadzić znaczne fundusze i przyjąć w wydatną pomocą dzieciom i młodzieży z terenu całego województwa wileńskiego w zakresie dożywiania, zaopatrzenia w odzież, oświetlenie, bieliznę i pomoce szkolne. Obok pomocy materialnej, a raczej z nią równoległe, prowadzi się akcję kulturalną jak również sprawuje się opiekę higieniczną — lekarską.

Intensywna praca poszczególnych sekcji przynosi pozytywne rezultaty. Prace wstępne zostały zakończone. W tej chwili obok prac nad racjonalnym przeprowadzaniem jakże aktualnej już akcji półkolonijnej i kół kolonijnej — wojewódzki komitet dąży do znajęcia się z działalnością i strukturą organizacyjną wszystkich organizacji i stowarzyszeń wchodzących w skład województwa. Zarząd tych szeregów ułatwi w przyszłości przeprowadzenie przez komitet pracy nad nimi.

Zorganizowane zostały ponadto powiatowe

